



شب سوم جوجه‌ها گفتند: «خویشان بزرگرم نیامدند. بزرگم به پرسش گفت که نباید به انتظار این و آن بمانیم. باید داس‌ها را تیز کنیم و خودمان کشتزار را درو کنیم.» پدر و مادر جوجه‌ها گفتند: «باید هر چه زودتر به فکر آشیانه‌ی دیگری باشیم.» جوجه‌ها با تعجب دلیلش را پرسیدند. مادر گفت: «وقتی دهقان به امید دیگران بود، برای ما خطری نداشت؛ اما وقتی تصمیم گرفت خودش کار را انجام دهد، فهمیدیم که اینجا دیگر جای ماندن ما نیست.»

### مفاهیم آموزشی

واژه‌های هم‌نویسه

برخی از واژه‌ها از نظر املایی مانند هم نوشته می‌شوند؛ اما از نظر تلفظ و معنی با هم متفاوت هستند. این واژه‌ها فقط در نشانه‌های (ـِ) با هم تفاوت دارند. به مثال‌های زیر توجه کنید: شش، شش - پُر، پُر - مَهر، مَهر }  
در ماه مَهر مدرسه‌ها آغاز می‌شود.  
من با مَهر نماز می‌خوانم.

شماره مفاهیم



املا

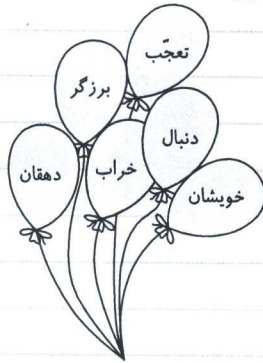
شماره فصل

۳

### تمرین



۱- در جاهای خالی، از نشانه‌های مناسب استفاده کنید.



۲- جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید.  
الف) جوجه‌ها تعمب کردند و از آن‌ها دلیلش را پرسیدند.  
ب) هر چه بزرگم و پرسش منتظر ماندند، کسی نیامد.  
پ) کشاورز، پسر را نزد خویشان خود فرستاد.  
ت) تا وقتی دهقان به امید دیگران نشسته بود، مشکلی نداشتیم.

۳- نشانه‌های به هم ریخته را مرتب کنید و واژه‌های معنادار بسازید.



۴- کلمه‌های زیر را به چند شکل می‌توانید بخوانید؟ با هر شکل، یک جمله بسازید.

کُل تصمیم ما با تیر زدن شد  
روسی زمینش مَهر خوردم

سر

ایران در مسابقات کشتی  
چنان به مقام قهرمانی رسید.  
ما! کشتی به جزیره رفتیم.

کشتی

سوم دبستان







کلمه‌ی بی نقطه	یک نقطه	دو نقطه	سه نقطه	چهار نقطه
مردم	روزی	بازار	قصصی	آویزان

۵- حکایت را بخوانید و جدول را کامل کنید.  
«روزی پیرمردی از بازار می‌گذشت. گوسفندی را دید که در قصصی آویزان بود اما مردم هیچ‌کدام توان خرید گوشت آن را نداشتند. پیرمرد گفت: «عمر این گوسفند بعد از مرگ درازتر از عمرش قبل از مرگ است.»

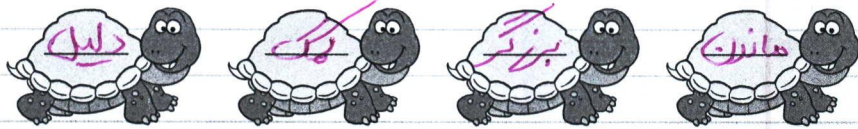
**توصیه به والدین** والدین گرامی، حتماً برای دانش‌آموز زمان تعیین کنید تا با سرعت و دقت این تمرین را انجام دهد.

۶- با جابه‌جا کردن و اضافه کردن حروف به کلمه‌های زیر، کلمات جدید بسازید.

لانه ← ناله - نهال  
درو ← درو - درو

نیاید ← بیایند - آیین  
کار ← مکار - کاری

۷- کلمه‌هایی از متن خلاصه‌ی درس پیدا کنید که یک حرف در آن‌ها تکرار شده باشد. (حرف می‌تواند هر جای کلمه باشد). مانند: جوجه ← حرف (ج) ۲ بار تکرار شده است.



۸- کلمه‌هایی را که از نظر املائی درست نوشته شده‌اند رنگ کنید.



در این تمرین، باید کلمه‌ها را از نظر تعداد دندان و نقطه بررسی کنید.

۹- حرف‌های کدام کلمه را از آخر به اول بنویسید، با «نظر» هم خانواده می‌شود؟



۱۰- از روی خلاصه‌ی درس به بزرگ‌تره‌ایتان املا بگویید و آن را تصحیح کنید.



## مفاهیم تکمیلی شما

محتوای بیشتر خودتو ارزیابی کن

## فداکاران

## درس ۶

### ● خلاصه‌ی درس

همیشه انسان‌های بزرگ و فداکار جان خود را برای نجات جان دیگران و کمک به هم‌نوعان به خطر می‌اندازند؛ به همین سبب نام و یاد این افراد در ذهن مردم جاودانه می‌ماند. از این گونه انسان‌های افتخارآفرین در هر کشوری بسیار هست. در کشور ایران نیز مردان و زنان، حتی کودکان و نوجوانان فداکار فراوانند که زندگی آن‌ها سرمشق و چراغ راه ماست. سهام ختام دختر دوازده ساله‌ی درس‌خوان و باهوشی بود که در شهر هویزه دوره‌ی دبستان را با موفقیت به پایان رساند و با اشتیاق در کلاس اول راهنمایی ثبت‌نام کرد؛ ولی به علت آغاز جنگ تحمیلی نتوانست به مدرسه برود. سهام از اینکه شهر و مدرسه‌اش در جنگ دشمن بود، آرام و قرار نداشت و با پرتاب سنگ، دشمن را آزار می‌داد. سرانجام در پانزدهم مهرماه ۱۳۵۹ با رگبار گلوله‌ی اشغالگران به آغوش خدا رفت. محمد حسین فهمیده نوجوان فداکاری بود که برای جلوگیری از پیشروی دشمن به سوی خاک ایران به کمر خود نارنجک بست و به زیر زنجیرهای تانک دشمن رفت. با خبر شهادت دلبرانه‌ی او امام خمینی (قُدس سِرُّه) فرمودند: «رهبر ما آن طفل دوازده ساله‌ای است که با نارنجک، خود را به زیر تانک دشمن انداخت.»

